

Sosiaali- ja terveysministeriö; kirjaamo.stm@stm.fi

Lausuntopyyntöne 5.2.2019, STM/473/2019

Rakennustyön turvallisuutta koskevien säännösten uudistaminen

Ylemmät toimihenkilöt YTN ry pitää ministeriön aloittamaa selvitystyötä tärkeänä asiana rakennusalan turvallisuuden kehittämisen suhteen. Rakennusalan turvallisuus on onneksi kehittynyt huomattavasti parempaan suuntaan viimeisen kymmenen vuoden aikana, mutta paljon on vielä tekemistä turvallisten toimintatapojen käyttöönoton ja omaksunnan suhteen.

Lausunrossamme tuomme asioita esille erityisesti ylempien toimihenkilöiden sekä toimihenkilöiden näkökulmasta.

YTN:n mielestä on tärkeää, että alalla pyritään siihen, että jokainen rakennustyömaalla työskentelevä ottaa vastuun omasta huolellisesta ja turvallisesta työskentelystään. Työsuojelulainsäädännöllä suojellaan toki kautta linjan kaikkia työntekijöitä, mutta jäsenemme kokevat välillä kaiken vastuun huolellisesta ja turvallisesta työskentelystä kohdistuvan erityisesti työnantajan edustajina rakennusurakoissa työskenteleviin ylempiin toimihenkilöihin sekä toimihenkilöihin, näiden hoitaessa työnantajalle/pääurakoitsijalle säädettyjä tehtäviä. Työturvallisuuslaki edellyttää, että työnantaja ja työntekijät yhteistoiminnassa pyrkivät ylläpitämään ja tehostamaan turvallisuutta työpaikalla, mutta yhteistoiminnan parantamisessa on kehitettävää.

Erilaiset urakkamuodot ovat yleistyneet alalla ja seurauksena on ollut vastuusuhteiden sekoittuminen. Esimerkkinä mainittakoon allianssityömaa, jolla saattaa olla erittäin paljon suoraan rakennuttajan lukuun töitä tekeviä erillisurakoitsijoita. Jos rakennuttaja ei ole selkeästi omissa sopimuksissaan velvoittanut näitä urakoitsijoita noudattamaan työturvallisuuden pelisääntöjen suhteen pääurakoitsijan määräyksiä, niin ongelmia esiintyy. Vastuullinen pääurakoitsija asettaa turvallisuusvaatimukset selkeästi lainsäädännön minimin yläpuolelle, muttei välttämättä velvoita sopimuksissa selkeästi aliurakoitsijoita toimimaan vastaavaan tason mukaisesti. Tällöin pääurakoitsijan johto (ylemmät toimihenkilöt ja toimihenkilöt) kuormittuvat liikaa yrittäessään ylläpitää riittävää tasoa.

Rakennustyömaalla toimivan työnantajan (käytännössä ali-, sivu, tai erillisurakoitsijan roolissa toimivan) vastuuta valvoa työntekijöidensä työskentelyä pitäisi täsmentää. YTN:n jäsenten kokemusten perusteella, onnettomuustilanteissa työsuojeluviranomaiset keskittyvät tutkimaan pääurakoitsijan tekemisiä, eikä ali-, sivu, tai erillisurakoitsijan toimia tarkastella riittävästi ja välillä on vallalla käsitys, että ”syyllinen” on aina löydettävä. Työsuojelulainsäädännössä on selkeästi kuvattu työnantajan vastuut ja velvoitteet, mutta rakennustyömaalla käytännön pelisäännöt muuttuvat. Työmailla työskentelee erilaisia urakoitsijoita ja valvontaviranomaisten tulisi keskittää valvontatoimenpiteitä myös pääurakoitsijan alla toimiviin ali-, sivu- tai erillisurakoitsijoihin.

Lisätietoja:

VT Tapani Laurikainen

Rakennusalan vastuullinen asiamies

Ylemmät toimihenkilöt YTN ry

tapani.laurikainen@ytn.fi

puh. 040 700 2169